

Jaume I: 'Llibre dels feits'

Antoni Ferrando Francés i Vicent Josep Escartí Soriano, eds.

Col. FONTS HISTÒRIQUES VALENCIANES

2024 - 572 pp. - ISBN: 978-84-1118-366-6 - 30 €

THEMA: NH;DB;3KL;2ADC

El volum 89 de la col·lecció Fonts Històriques Valencianes, editat en col·laboració amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, reproduïx al llarg de vora 600 pàgines els estudis preliminars dels seus dos editors, Antoni Ferrando i Vicent Josep Escartí, i l'edició crítica del 'Llibre dels feits' del rei Jaume I, feta a partir del manuscrit C, o manuscrit del comte d'Aiamans, de 1380, que és l'única còpia cancelleresca que ens n'ha arribat. En el primer estudi, "El 'Llibre dels feits del rei en Jaume'. La versió canònica de la crònica jaumina", Ferrando aporta les dades ecdòtiques i documentals que justifiquen la tria del ms. C com a text base de l'edició crítica; en el segon, "El 'Llibre dels feits': de l'entorn reial a la difusió digital", Escartí fa un recorregut històric de la difusió del llibre del rei Jaume des de la seua gènesi fins als nostres dies en totes les terres de la Corona d'Aragó.

El 'Llibre dels feits' va ser sempre un document literari i historiogràfic de primera magnitud per a historiadors i erudits, especialment a la Corona d'Aragó, atès que narra en primera persona la conquesta i la creació dels territoris dels antics regnes de Mallorca i de València, entre altres circumstàncies de la vida pública i privada del rei: els 'feits'. És, a més, un cas singular en la historiografia europea: un monarca coronat dicta i supervisa la redacció de la seua pròpia biografia, en què no deixa de contar anècdotes concretes. I ho fa amb un llenguatge ric i precís, entenedor fins i tot per al lector actual. L'edició de l'obra literària de Jaume I, anotada i amb índexs antroponímic i toponímic, configura aquest volum imprescindible per a conèixer una part apassionant de la història del segle XIII.

Antoni Ferrando Francés és catedràtic emèrit de Filologia Catalana de la Universitat de València (UV). Ha estat director de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV) i del Departament de Filologia Catalana de la UV. És membre de l'IIFV, de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), de la Fundació Huguet, de Castelló, i corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres, de Barcelona. Ha estat membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (2001-2021), president de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (2012-2017), fundador i primer director de la revista 'Caplletra', de la col·lecció Biblioteca Sanchis Guarner de l'IIFV i codirector de la col·lecció Biblioteca Lingüística Catalana de la UV. S'ha especialitzat en història de la llengua, història de la cultura i edició de textos. Entre les seues publicacions destaquen 'Consciència idiomàtica i nacional dels valencians' (1980) 'Els certàmens poètics valencians' (1983), 'Sobre el marc històric de "Curial e Güelfa"' (1997), 'El paper dels primers editors (1473-1523) en la fixació del català modern' (1999), 'Història de la llengua catalana' (en col·laboració amb Miquel Nicolás, 2005, 2011), 'De Xarq al-Andalus a Regne de València. La situació lingüística i sociolingüística a les terres valencianes al segle XIII' (2010), 'La gènesi romana d'una norma lingüística

catalana de segle XV' (2011), 'La construcció de la norma cancelleresca catalana' (2016), 'Aportacions a l'estudi del català literari medieval' (2018), 'El model lingüístic de 'Curial e Güelfa'' (2018), 'Fabra, Moll i Sanchis Guarner. La construcció d'una llengua moderna de cultura des de la diversitat' (2018, 2019), 'La poliglòssia en la predicació de Vicent Ferrer' (2020), 'Llorente i Blasco Ibáñez: entre la política i la literatura' (2021), 'Els orígens històrics del valencià' (2023). Ha traduït i dirigit l'edició del 'Llibre del Repartiment de València' (1978) i ha estat editor dels 'Estudis lingüístics i culturals sobre 'Curial e Guelfa'' (2012).

Vicent J. Escartí Soriano és llicenciat en Història Medieval i doctor en Filologia Catalana per la Universitat de València, on actualment és catedràtic de Literatura Medieval i Moderna. És director de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, membre corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona i membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans. És fundador i director de la revista 'Scripta', de la Universitat de València, i dirigeix també la 'Revista Valenciana de Filologia', de la Institució Alfons el Magnànim - CVEI. Ha publicat nombrosos estudis sobre la cultura i literatura i ha tingut cura d'edicions de textos valencians antics, literaris i historiogràfics, com ara les obres d'Ausiàs March, el 'Llibre dels feits' de Jaume I, la 'Crònica' de Muntaner, el 'Tirant lo Blanch' de Joanot Matorell, la 'Vita Christi' d'Isabel de Villena, la 'Primera part de la Història de València' de Pere Antoni Beuter o el 'Dietari' de Joaquim Aierdi, entre d'altres. El 1996 va rebre el Premi Enric de Larratea de l'IEC pel seu estudi sobre Aierdi i el 2001 el de la crítica de l'IIFV. Darrerament ha publicat el volum 'Jaume I en la memòria d'un poble' (València, 2021). En l'àmbit de la literatura de creació ha publicat diferents novel·les: 'Dies d'ira', 'Els cabells d'Absalom', 'Espècies perdudes', 'Nomdedéu', 'Naumàquia', 'L'abellerol mort' i 'El mas de les ànimes'. Col·labora en diferents mitjans de comunicació, com 'Levante' i 'Saó'.